

Dosarul nr. 3r-139/22
2-20141241-01-3r-21042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Larisa Leibovich reprezentată de avocatul Călin Bobuțac,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Leibovich împotriva Agenției Servicii Publice, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Old City Summer Hall” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Larisa Leibovich, împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2020 Larisa Leibovich a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice, terț SRL „Old City Summer Hall” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea înaintată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 11 august 2021 Larisa Leibovich a depus apel împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Larisa Leibovich, împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 15 aprilie 2022 Larisa Leibovich reprezentată de avocatul Călin Bobuțac, a depus recurs împotriva încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural, nefiind indicate motivele care au determinat concluziile instanței.

Astfel, a menționat că în cererea de apel au fost expuse solicitările apelantului, dezacordul cu hotărârea atacată și temeiurile de drept pe care apelantul își întemeiază pretențiile, rezervându-și dreptul de a depune un apel suplimentar în caz de necesitate. La fel, a specificat că deși în antetul cererii de apel a fost indicat ca fiind nemotivată, prin aceasta apelantul s-a referit la faptul că și-a rezervat dreptul de a prezenta motive suplimentare.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și primirea spre examinare a cererii de apel.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 2 februarie 2022, fiind notificată recurentului în data de 17 martie 2022, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.122). Astfel, ținând cont de dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 5 din 2 martie 2022 și nr. 13 din 31 martie 2022, prin care termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ au fost suspendate de drept până în data de 4 aprilie 2022, completul reține că recursul depus la 15 aprilie 2022, este în termen.

La 21 aprilie 2022 în adresa intimaților a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă aceștia deși au recepționat recursul, nu și-au valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Larisa Leibovich, împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus motivarea cererii de apel în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În corespundere cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În contextul dat, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de depunere a apelului și cel de prezentare a motivării curg din momente diferite, fapt ce este reglementat de art. 232 din Codul administrativ.

Regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În baza art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 14 iulie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Leibovich împotriva Agenției Servicii Publice, terț SRL „Old City Summer Hall” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 11 august 2021, Larisa Leibovich reprezentată de avocatul Călin Bobuțac a depus apel împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin

mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată reprezentantului reclamantei Larisa Leibovich, avocatul Călin Bobuțac în data de 28 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.113).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că motivarea apelului urma a fi prezentată până în data de 27 ianuarie 2022, pe când apelantul nu și-a exercitat acest drept, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 2 februarie 2022, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2).

În acest context, argumentul recurentului precum că cererea de apel din 11 august 2021 a fost una motivată, iar prin aceasta apelantul și-a rezervat doar dreptul de a depune un apel suplimentar în caz de necesitate, nu poate fi reținut ca întemeiat și nu constituie temei de anulare a încheierii contestate, or, este cert că în cererea de apel din 11 august 2021, pe care apelantul a denumit-o ca nemotivată, nu au fost indicate motivele de fapt și de drept care în viziunea apelantului demonstrează ilegalitatea hotărârii primei instanțe, fiind descrisă doar soluția cuprinsă în dispozitivul hotărârii, solicitările apelantului și faptul că după recepționarea hotărârii motivate, apelul va fi completat cu motivele de fapt și de drept.

La fel, nu poate constitui temei de admitere a recursului și anulare a încheierii contestate nici referirea recurentului la decizia din 22 decembrie 2021 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție (dosarul nr. 3r-377/21), pe care o consideră similară speței, întrucât aceasta este diferită de circumstanțele prezentei cauze, în care apelantul nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului conform alin. (2) din art. 232 Cod administrativ.

În această ordine de idei, se constată că Larisa Leibovich reprezentată de avocatul Călin Bobuțac a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii, care a expirat la 27 ianuarie 2022 inclusiv.

Or, reieșind din art. 65 alin. (1) Cod administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În așa fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivării apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz nu se atestă.

În speță, contrar celor enunțate s-a constatat că Larisa Leibovich nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Larisa Leibovich nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit e) Cod administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Larisa Leibovich reprezentată de avocatul Călin Bobuțac.

Se menține încheierea din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Leibovich împotriva Agenției Servicii Publice, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Old City Summer Hall” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron